

**MEMÒRIA ANUAL DEL GRUP DE TREBALL EN ECOGRAFIA
MUSCULOESQUELETICA DE LA SOCIETAT CATALANA DE
REUMATOLOGIA**

GRUP DE TREBALL "ECOCAT"

2012-2013

Barcelona, 3 de juny 2013

ÍNDEX

I- Introducció i objectius del Grup de Treball “ECOCAT”	Pàg.3
II- Membres actuals del Grup de Treball “ECOCAT”	Pàg.4-5
III- Responsables actuals del Grup de Treball “ECOCAT”	Pàg.6
IV- Reunions del Grup de Treball “ECOCAT”	Pàg.7
V- Projectes d’investigació i altres possibles.....	Pàg.8-9
VI- Projectes docents (“Diades amb l’Expert”) i altres possibles.....	Pàg.10-11
ANEXE 1: Actes de les reunions del Grup de Treball ECOCAT	Pàg.12-20

I- INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS DEL GRUP DE TREBALL ECOCAT

L'objectiu del grup de treball (GT) ECOCAT es dur a terme projectes d'investigació i/o docents en ecografia musculoesquelètica en les diferents malalties reumàtiques i la formació avançada dels seus membres.

El Grup de Treball ECOCAT es va constituir el 2 de desembre del 2011 per la iniciativa del Dr. JJ de Agustín i la Dra. C. Moragues i la Junta Directiva de la SCR va aprovar la constitució d'aquest grup el 20 de març del 2012.

II- MEMBRES ACTUALS DEL GRUP DE TREBALL ECOCAT, HOSPITAL I E-MAIL

Nom	Hospital	e-mail
María Bonet	Vilafranca	mbonet@csap.cat
Noemí Busquets	Granollers	nbusquets@fhag.es
Quique Casado	Parc Taulí	ecasado@tauli.cat
Teresa Clavaguera	Palamós	tclava1@yahoo.es
Héctor Corominas	Moises Broggi	vancor@yahoo.com
Juanjo de Agustín	Vall d'Hebrón	jjagor@hotmail.com
César Díaz	HSCSP	cesardiaztorne@gmail.com
Alba Erra	Sant Rafael	aerra@hsrafael.com
Eli García	Mollet / Quiron	37710egc@comb.cat
Pedro Giralt	Berga	pgiralt@gmail.com
Emili Gómez	Clínic	16900egc@comb.cat
Mapi Lisbona	Mar	95179@parcdesalumar.cat
Pau LLuch	Menorca	pauulluch@gmail.com
Teresa Mariné	Sta Coloma	mmarine@hes.scs.es
Elena Martínez	Andorra	emcastro@andorra.ad
Lourdes Mateo	Can Ruti	Lmateo.germanstrias@gencat.cat
Xavier Miquel	Igualada	13023xmt@comb.es
Carme Moragues	Bellvitge / Platón	cmoraguesp@gmail.com
Nuria Montalà	Lleida	nmontala@gmail.com
Mireia Moreno	Parc Taulí	mmorenom@tauli.cat
Fanny Moreno	Vilafranca /Quirón	esmoru@yahoo.es
Rosa Morlà	Valls	rmmorla@gmail.com
Andrés Ponce	Granollers	aponce@fhag.es
Manel Pujol	Terrasa	manelpuj@gmail.com
Delia Reina	Moises Broggi	deliareinasanz@gmail.com

Manel Riera	Dos de Maig	manelriera123@gmail.com
Sergi Ros	Viladecans	28243sre@comb.cat
Elena Sirvent	Sant Boi	Elena.sirvent@gmail.com
Rosa Tuneu	Manresa	rtuneu@althaia.cat
Marta Valls	Figueres	5012mvr@gmail.com
Ramón Valls	Palamós	g2179rv@gmail.com
Patricia Moya	Sant Pau	PMoyaA@santpau.cat
Anna Pàmies	Tarragona	Pamies.anna@gmail.com
Julio Ramírez	Clínic	julramga@gmail.com
Paula Estrada Alarcon	Bellvitge	paulavestradaa@gmail.com
Diana de la Fuente	Viladecans	ddelafuented@gmail.com

Així mateix, els Responsables del Grup de Treball ECOCAT disposen del registre d'ecògrafs de tots els membres integrants del grup.

III- RESPONSABLES DEL GRUP ECOCAT

En la reunió de constitució del grup del 2 de desembre del 2011 i per votació unànime de tots els socis de la SCR interessats en la creació d'un grup de Treball en ecografia musculoesquelètica es van decidir els actuals Responsables del GT:

- Coordinador: Dr. Juanjo de Agustín
- Secretaria: Dra. Mapi Lisbona
- Vocal 1: Dr. Emilio Gómez
- Vocal 2: Dra. Carme Moragues
- Vocal 3: Dra. Mireia Moreno
- Vocal 4: Dr. Enrique Casado
- Vocal 5: Dr. Andrés Ponce
- Tresorer: Dr. Héctor Corominas

D'acord amb la normativa de la SCR seran renovats cada 2 anys mitjançant l'elecció en una votació entre els seus membres.

IV- REUNIONS del GRUP DE TREBALL ECOCAT

Des de l'aprovació del GT ECOCAT per la Junta Directiva de la SCR els membres del grup han realitzat 3 reunions coincidint amb les sessions de la SCR de 8:30-9:30 a la seu de la Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears:

- 1- 13 d'abril del 2012
- 2- 26 d'octubre del 2012
- 3- 22 de febrer del 2013

Anexe 1: actes de les reunions

V- PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

Va. PROJECTE ECOBIO: “Factors predictius de resposta immunològica i ecogràfica en malalts amb Artritis Reumatoide actius i candidats a teràpia biològica”.

Investigador principal: Dr. JJ de Agustín

Promotor: Grup Ecocat

Es tracta d'un estudi observacional prospectiu, no intervencionista en pacients amb artritis Reumatoide (AR) d'avaluació de possibles marcadors biològics i ecogràfics de la resposta al tractament amb teràpies biològiques.

Objectius:

- Avaluar el valor predictiu dels paràmetres immunològics pels canvis per ecografia a la resposta a teràpies biològiques
- Avaluar l'associació entre els paràmetres immunològics i els paràmetres per ecografia en els pacients d'AR
- Avaluar el valor predictiu dels paràmetres immunològics i ecogràfics per la resposta a la teràpia biològica en els pacients d'AR.

Variables principals

Valoració de la sinovitis, tenosinovitis i de la senyal Doppler per ecografia a mans i peus basalment i al mes 1, 3, 6 i 12.

Determinació de nivells d'IL-6, sIL-6R, soluble gp130, IL-22, IL-17, IL-23 i IL-10 en el sèrum de pacients abans del tractament i després de 1, 3, 6 i 12 mesos per ELISA.

Determinació dels nivells de VEGF en el sèrum de pacients abans del tractament i després de 1, 3, 6 i 12 mesos per ELISA

Anàlisi del fenotip de Treg en la sang perifèrica dels pacients abans del tractament i després de 1, 6 i 12 mesos per citometria de fluxe

Tamany de la mostra: 52 malalts, (10 % de pacients que surtin durant l'estudi)

Número de centres: 5 pacients per centre, considerant uns 10 centres aproximadament

Duració del tractament per cada pacient: 12 mesos

Duració del reclutament de pacients: 18 mesos

Paràmetres clínics i de laboratori: L'activitat de la malaltia es determinarà per DAS28 i la resposta clínica serà avaluada d'acord amb el criteri de the European League Against Rheumatism (EULAR). Es recolliran les dades següents:

- Demogràfiques (abans tractament)
- Tractament concomitant per la AR i per altre malalties (basalment) / Canvis en el tractament per la AR i altres malalties (al sisè i dotze mes)
- Tractament previ per la AR

- Factors de comorbiditat al inici i canvis durant el seguiment (6 i 12 mesos)
- Duració de la AR (al inici del estudi)
- Paràmetres d'eficàcia (DAS28, SDAI, CDAI) i de remissió
- NAD, NAT, VGP, VGM, HAQ
- Anticossos anti-CCP i FR (abans tractament)
- Nivells Immunoglobulines (IgG, IgA, IgM)
- Recompte total de monòcits, neutròfils i limfòcits a la sang perifèrica
- CRP, VSG

Valoració ecogràfica

Es valorarà per ecografia al inici del estudi, i als mesos 3, 6 i 12 la sinovitis (hipertrofia sinovial amb o sense vessament) i la senyal PD. S'estudiaran (palmar i dorsal) les articulacions de les mans (canell, MCF i IFP) i peus (TA, SA, tars i MTF). Per tal d'avaluar cada articulació es farà servir una escala semiquantitativa de 0 a 3 graus per la sinovitis (0: no sinovitis, 1: lleu sinovitis, 2: moderada and 3: greu) i senyal Power Doppler (0: no senyal, 1: senyal aïllada, 2: senyal confluent a menys del 50% del area patològica i 3: senyal a mes del 50 % de la sinovitis). S'obtindrà un índex quantitatiu per la suma de totes les valoracions de 0 a 105 a cada malalt i en cada control ecogràfic. S'estudiarà també la tenosinovitis a les mans (canell i flexor dels dits) i els peus (extensors, flexors i peroneos) amb un índex semiquantitatiu de 0 a 3 (0: normal, 1: lleu, 2: moderada and 3: greu) i senyal Power Doppler (0: no senyal, 1: senyal aïllada, 2: senyal confluent a menys del 50% del area patològica and 3: senyal a mes del 50 %). S'obtindrà un índex de tenosinovitis de 0 to 120 a cada visita i malalt. A mes es farà un índex global de la lesió inflamatòria (IGLI) es calcularà per la suma dels índexs de sinovitis i tenosinovitis. Abans d'iniciar l'estudi, es farà una reunió de consens amb tots els investigadors per homogeneïtzar la forma de valoració ecogràfica. Durant l'estudi es farà un anàlisi intra e interobservador.

Situació actual:

1. Protocol del Projecte: enviat al CEIC de Sant Pau per ser evaluat com una prolongació de l'estudi Jak-Stat i pendent d'aprovació. Posteriorment serà remés a tots els centres participants per presentar-ho als seus CEIC corresponents.
2. Contracte de col.laboració entre la Fundació de Recerca del Hospital de Sant Pau y la SCR: Aquest contracte està actualment sent evaluat pel departament legal de la SCR i pendent de la seva aprovació y signatura per la presidenta de la Junta Directiva de la SCR. Posteriorment serà remés a la Fundació de Recerca del Hospital de Sant Pau per la seva aprovació y signatura de tots els responsables del projecte d'aquest hospital.
3. Elecció del Becari Clínic pel projecte: Pendent de la selecció del millor candidat pels responsables del Grup de treball ECOCAT abans de finalitzar el mes de juny del 2013.
4. El.laboració del CRD: pendent de la seva finalització.
5. Reclutament de centres i reunió d'investigadors dependent de les altres fases.

Vb. PROJECTE ECOCAROTIDEA. “Avaluar la progressió del gruix íntima-mitja de les plaques ateromatoses a caròtides mitjançant l’ecografia en pacients amb AR d’inici amb control estricte de nivells lipídics, xifres tensionals i activitat de la malaltia”.

Investigadores principals: Dra. C. Moragues i Dra. C. Gómez

Situació actual: Pendent de la presentació del projecte a tots els membres del Grup de Treball ECOCAT per avaluar la seva viabilitat així com l’interès del grup pel seu desenvolupament.

Vc. PROJECTE ATLAS D’ECOGRAFIA MUSCULOESQUELÈTICA

Per assegurar la fiabilitat del estudi ecogràfic ECOBIO es va proposar elaborar un ATLAS amb imatges d’ecografia en escala de grisos i senyal PD de totes les articulacions. Aquest atlas serà realitzat per tots els membres del GT ECOCAT

Investigador principal: Grup ECOCAT

Situació actual: Pendent de decidir responsable/s del projecte.

VI. PROJECTES DOCENTS

DIADA AMB L’EXPERT: 16 DE NOVEMBRE 2012. HOSPITAL MOISÈS BROGGI

Organitzador: Dr. Héctor Corominas

Ponent: Dr. August Corominas

Patrocinador: Laboratorios UCB

Col.laborador: Esaote

Membres del Grup ECOCAT assistents al curs:

Juanjo de Agustín, Héctor Corominas, Carme Moragues, Julio Ramírez, Emili Gómez, Teresa Clavaguera, Delia Reina, Ramon Valls, Sergi Ros, Mapi Lisbona.

Programa del curs:

16:00-16:15: Dr. Héctor Corominas: Presentació del ponent i agraïments als Laboratorios UCB i a Esaote per la seva col.laboració en el desenvolupament del curs i al Grup ECOCAT per la seva iniciativa.

16:15-17:15: Dr. August Corominas: Ponència “Mesura del CIMT com a marcador del risc cardiovascular”.

17:30-19:00: Dr. August Corominas: Pràctiques de la medició de la CIMT amb ecografia.

19:15: Finalització del curs.

El Dr. August Corominas va oferir a qualsevol membre del grup ECOCAT interessat en ecografia vascular assistir al Hospital Dos de Maig per realitzar pràctiques amb pacients reals. Tot membre del Grup ECOCAT interessat haurà de contactar amb la secretaria Dra. MP. Lisboa via mail al 95179@parcdesalutmar.cat.

ALTRES ACTIVITATS DOCENTS PREVISTES

“Diadas amb l’Expert”

Ecografia de Patologia Muscular. Ponent: Dr. Ramón Balius

Ecografia Arteria Temporal. Ponent: Dr. Eugenio de Miguel

Altres possibles:

-Dr. Tomás Domingo i Dr. Victor Mayoral (ecografia de raquis/ sacroilíacas / nervis)

-Dr. Jordi Palau (ecografia avançada de ma y colze)

Curs de Anestesiologia y reanimació aplicada a la Reumatologia Intervencionista.

Organitzador: Dr. Antonio Montero. Universitat de Lleida.

ANEXE 1: ACTES DE LES REUNIONS DEL GRUP DE TREBALL ECOCAT

REUNIÓ DEL 13 D'ABRIL 2012

Assistents a la Reunió:

Juanjo de Agustín, Carme Moragues, Mapi Lisbona, Quique Casado, Mireia Moreno, Emili Gómez, Andrés Ponce, Teresa Clavaguera, Héctor Corominas, Roser Tuneu, Rosa Morla, Alba Erra, Eli García, Teresa Mariné, Lourdes Mateo, Elena Sirvent, Fanny Moreno, Patricia Moya, Delia reina, Manel Riera, Sergi Ros, Marta Valls, Marina González, Paula Estrada.

PROGRAMA DE LA REUNIÓ

1. Concurs creatiu del LOGO del Grup ECOCAT

La Dra. Carme Moragues va exposar les bases de participació del "Concurs LOGO pel grup ECOCAT": disseny d'un LOGO (tema lliure) representatiu del Grup ECOCAT amb la participació de tots els membres del grup.

- 6 dissenys van ser enviats entre el 2 de desembre 2011 i el 4 de febrer del 2012 a la Dra. Carme Moragues i posteriorment el Comitè de Selecció dels Laboratoris UCB Pharma Iberia va seleccionar segons disseny, originalitat i imatge el Logo més adequat.
- Tots els participants van rebre premi i el guanyador 2 llibres d'ecografia i anatomia (Netter: Anatomía Radiológica esencial i Bianchi S, Martinoli C: Ultrasound of Musculoskeletal System).

El Logo dissenyat pel Dr. Emili Gómez Casanovas del Hospital Clínic de Barcelona i Tanit Gómez Moratalla, va ser el guanyador.

2. Normativa del Grup ECOCAT

El coordinador del Grup ECOCAT, el Dr. Juanjo de Agustín va presentar la Normativa del "Grup de Treball ECOCAT" a tots els membres assistents a la 1a reunió del grup, destacant els principals punts: objectius, membres i funcionament del grup, responsables i normativa dels projectes de recerca.

La Memòria de Sol·licitud per a la Creació del Grup ECOCAT ha estat aprovada per la Junta Directiva del la SCR a data del 20 març 2012.

Queda pendent que la Dra Fanny Moreno contacti amb la persona responsable del disseny i creació de la web i envieu pressupost (estimat entorn a 2000 €) que haurà de ser aprovat per tots els membres del Grup ECOCAT en una altra reunió.

3. Projectes del grup ECOCAT

a) Projectes Docents

El Dr Juanjo de Agustín insistir de nou que el grup ECOCAT és un grup de treball i no de formació i que és competència de la SER (grup ECOSER) la docència general en ecografia musculoesquelètica. No obstant això i amb finalitat de Recerca és possible que els membres del grup ECOCAT requereixin un aprenentatge més específic en un àmbit concret de la Ecografia.

a.1) Diada amb l'Expert (Dra. C. Moragues)

La Dra C. Moragues va proposar la iniciativa de realitzar sessions de treball i aprenentatge específic en determinat àmbits de la Ecografia musculoesquelètica.

- Freqüència: 3 sessions anuals

- Lloc de la reunió: Hospitals dels membres del Grup ECOCAT (horari de 15-20h, ponència + pràctiques)

Propostes 2012-2013:

Dr. A. Coromines (ecografia vascular)

Dr. Ramón Balius (patologia muscular)

Dr. E de Miguel (arteria temporal)

Dr. Tomás Domingo i Dr. Victor Mayoral (ecografia de raquis/ sacroilíacas / nervios)

Dr. Jordi Palau (ecografia avanzada de mano y codo)

Primera Reunió (tardor 2012):

"Diada amb l'expert": Ecografia vascular

Organitzador: Dr. August Coromines.

Data: 16 de Novembre del 2012. Hospital Moisés Broggi.

Programa (15-20h):

15h. Ponencia del expert.

17h. Pausa.

17.15h-20h Pràctiques amb pacients seleccionats

20h. Finalització de la sessió.

Patrocinador: Laboratorios UCB.

a.2) Curs d'Anestesiologia i reanimació aplicada a la Reumatologia Intervencionista

Organitzador: Dr Antonio Montero

Data prevista: octubre 2012. Universitat de Lleida.

Programa del curs (10-14h):

10h. Guies pràctiques d'actuació davant situacions d'emergència en una consulta / quiròfan de Reumatologia:

- Síncope vagal greu
- Reacció anafilàctica
- Actualització RCP

11h. Anestèsia local.

- Selecció de fàrmacs anestèsics en Reumatologia
- Anestèsia local més adequada
- Efectes secundaris i tractament

11.30h. Pràctiques amb Phantomas.

14h. Finalització del curs.

Patrocinador: Laboratorios Grünenthal (curs i dinar però no trasllats)

La secretària Dra MP. Lisbona, enviarà el programa del curs "Anestesiologia i reanimació aplicada a la Reumatologia Intervencionista" a tots els membres del Grup ECOCAT el setembre del 2012.

Tots els interessats hauran de confirmar la seva assistència a la secretaria del Grup ECOCAT via mail a 95179@parcdesalutmar.cat.

Es va recordar que el nombre màxim de participants en el curs haurà de ser de 15-18.

b) Projectes d'investigació

Proyecto I

Títol del Projecte: PROJECTE ECOCAROTIDIA

Responsable: Dra. Carme Moragues.

Promotor: Laboratoris Abbott.

La Dra. C. Moragues va exposar les diferents fases del estudi

Fases de l'Estudi:

Fase I (ja finalitzada): Formació de formadors.

La Dra, Rosa Tuneu, el Dr. Juanjo de Agustín i la Dra. Carme Moragues (professors) han finalitzat el període de formació en ecografia d'arteria carotídea.

Fase II: Els professors hauran d'impartir un curs de formació a tots aquells membres del grup ECOCAT que decideixin participar en l'estudi per a:

- Consensuar aspectes tècnics de calibratge dels equips ecogràfics per assegurar homogeneïtzar resultats (en aquest cas tots els membres del grup ECOCAT que decideixin participar en l'estudi, han d'informar de la màquina que disposen).
- Adquirir els coneixements bàsics d'ecografia d'artèria carotídia per poder obtenir imatges adequades i vàlides per a l'estudi.

Fase III: Inici de l'estudi

Pendent que la Dra Moragues en una propera reunió del grup ECOCAT defineixi els objectius, criteris d'inclusió / exclusió i metodologia de l'estudi.

Va comentar de manera breu que es tracta d'un estudi en pacients amb AR candidats a teràpia anti-TNF a qui se'ls realitzarà ecografia carotídia basal per avaluar la prevalença de malaltia CV. No obstant això, els membres del grup presents a la reunió, van considerar que un projecte per conèixer la prevalença de malaltia CV en població AG a Catalunya, suposaria una mida mostral considerable i es va proposar càlcul previ estadístic de la "n" del projecte previ a la seva inici per assegurar la seva viabilitat. Així mateix i atès que hi ha estudis previs poblacionals de malaltia CV en pacients amb AR es va plantejar també incloure pacients afectes d'EA, SpA APSO.

Pendent:

- Reunió dels responsables del Grup ECOCAT amb el / s responsable / s del Departament mèdic d'Abbott (Cesar Fisac) per definir el projecte ECOCAROTÍDEA (proposta del grup ECOCAT: "Prevalença de malaltia cardiovascular subclínica avaluat mitjançant ecografia (valoració del CIMT) en pacients amb AR, EA, SpA i APSO ".)
- Reunió dels responsables del "Grup ECOCAT" amb el Departament mèdic de Roche per al desenvolupament i disseny de nous projectes (proposta del Grup ECOCAT: "Factors predictius de resposta immunològics i ecogràfics en pacients amb AR actius i candidats a teràpia biològica". en col·laboració amb el servei d'Immunologia de l'HSCSP (Dra S. Vidal).

Vb- REUNIÓ DEL 26 D'OCTUBRE DEL 2012

Assistents a la Reunió:

Juanjo de Agustín, Héctor Corominas, Marta Valls, Manel Pujol, Patricia Moya, Alba Erra, César Díaz, Diana de la Fuente y Mapi Lisboa.

PROGRAMA DE LA REUNIÓ

1. Situació actual del projecte d'Investigació: "Factores predictivos de respuesta inmunológicos y ecográficos en pacientes con AR activos y candidatos a terapia biológica"

El Dr J. d'Agustín va presentar als membres del Grup ECOCAT assistents a la reunió els avenços del projecte:

Punts a destacar:

Pressupost econòmic:

- La dotació econòmica acordada amb Roche és de 90.000 €, es va considerar ingressar la totalitat a l'Institut de Recerca de l'Hospital de Sant Pau (retenció del 10-15%) per agilitar l'inici del projecte. En cas contrari Roche Espanya ha de presentar el projecte a internacional per a la seva aprovació amb diversos tràmits que retardaria l'inici de l'estudi uns 6 mesos.
- Es va considerar no utilitzar una CRO per al projecte atès que els costos són molt elevats.
- Es va decidir, en el seu lloc, convocar una beca oberta (a través de la SCR) per a algun reumatòleg sènior amb coneixement en assajos clínics i en ecografia musculoesquelètica per coordinar i monitoritzar el projecte. La Junta del Grup ECOCAT seran els responsables de decidir el perfil de becari que millor s'adapti a les necessitats de l'estudi.
- L'estadístic que col·laborarà en el projecte serà proporcionat per Roche Espanya.
- El Dr JJ. De Agustí ha elaborat la memòria econòmica detallada que s'adjunta al projecte.
- Es va considerar que els honoraris als centres i investigadors participants es realitzarà per cada pacient inclòs.
- Cada investigador col·laborador en el projecte s'ha de comprometre a diverses funcions:

Presentació del projecte als CEICs dels seus hospitals (si ho requereix).

Assistència a la reunió de consens i l'estudi de fiabilitat (es va considerar realitzar en 1 dia sencer).

Reclutament d'un mínim de pacients (pendent de definir) i emplenar adequadament totes les tasques del projecte.

Emplenament del CRD-e i queries

2. Pendent (abans de desembre 2012):

Elaboració del projecte definitiu i traducció (Dr JJ. D'Agustí).
Elaboració d'un resum del projecte (Dra MP. Lisbona).
Enviar projecte i resum a tots els membres del Grup ECOCAT (Dra MP. Lisbona) que hauran de decidir la seva participació en l'estudi. Segons el nombre de centres i investigadors participants es decidirà la mida mostral i el nombre de pacients reclutats per centre.

Distribució de treball entre els Responsables del Grup ECOCAT

Els Responsables del projecte "Factors predictius de resposta immunològica i ecogràfics en pacients amb AR actius i candidats a teràpia biològica" són, el Dr J. d'Agustí i la Dra S. Vidal, però, en la reunió prèvia de la Junta del Grup ECOCAT (17 juliol 2012) es van distribuir funcions entre els Responsables del grup

Queda pendent:

Dr. Enrique Casado

-Elaboració del full d'informació al pacient i del consentiment informat del projecte.

Dra Mireia Moreno i Dr Emili Gómez

-Elaborar un "Atlas" d'imatges de sinovitis, hipertròfia i tenosinovitis de mans i peus per assegurar la reproductibilitat-fiabilitat de l'estudi, que posteriorment serà distribuït entre els membres del Grup ECOCAT participants en l'estudi. Haurà de realitzar en col·laboració conjunta amb el Dr A. Ponce i Dra C.Moragues.

Dr Juanjo d'Agustín

-Presentació del projecte "Factors predictius de resposta immunològics i ecogràfics en pacients amb AR actius i candidats a teràpia biològica" a l'AEM (Agència Espanyola de Medicaments).

3. Diada amb l'Expert: ecografia vascular

Es va confirmar la data del curs el divendres 16 novembre, 2012

Ponent: Dr. A. Corominas.

Lloc: Hospital Moisès-Broggi.

Horari: 16-19 h (15-16h dinar).

Pendent:

- Dr. JJ d'Agustín: contactar amb ESAOTE per sol·licitar 3 ecògrafs per realitzar la part pràctica del curs.

- Dra. MP. Lisbona: sol·licitar programa detallat del curs al Dr. A. Corominas i enviar mail a tots els membres del grup per confirmar assistència (abans del 8 de novembre).

4.Curs d'Anestesiologia i reanimació aplicada a la Reumatologia Intervencionista

Organitzador: Dr Antonio Montero. Universitat de Lleida.

Pendent concretar data per gener / febrer 2013 (pendent que la Dra MP. Lisbona contacti amb la Dra C Moragues)

5. Projecte INTIMARE- ECOCAROTÍDEA: situació actual

A la Reunió prèvia el Grup ECOCAT (13 d'abril 2012), els membres del grup presents a la reunió, van considerar que la proposta d'Abbott de fer un estudi transversal per conèixer la "Prevalença de malaltia CV en població AG a Catalunya", suposaria una grandària mostral considerable i es va desestimar.

Atès que hi ha estudis previs poblacionals de malaltia CV en pacients amb AR es va plantejar en aquesta reunió incloure també a pacients afectes d'EA, Spa APSO.

No obstant això, la Dra C. Moragues juntament amb la Dra Carme Gómez de l'Hospital de Bellvitge estan considerant un nou projecte que encara està per definir

Vb- REUNIÓ DEL 22 DE FEBRER DEL 2013

ASsistents a la Reunió:

Juanjo de Agustín, Silvia Vidal, César Díaz, Elena Sirvent, Delia Reina, Mireia Moreno, Manel Pujol, Patricia Moya, Lourdes Mateo y Mapi Lisbona.

PROGRAMA DE LA REUNIÓ

1. Presentació del projecte d'Investigació: "Factores predictivos de respuesta inmunológicos y ecográficos en pacientes con AR activos y candidatos a terapia biológica"

Responsables del projecte: *Dr. J. de Agustín, Dra. S. Vidal, Dr. César Díaz*

El Dr JJ. De Agustín presentar als membres del Grup ECOCAT assistents a la reunió els avenços del projecte:

Objectius:

El Dr JJ. De Agustí comentar l'absència d'índexs validats ecogràfics i que són, majoritàriament, sistemes semiquantitatius que s'avaluen de forma independent cada articulació. L'índex ecogràfic que utilitzarem avaluarà articulacions i tendons de mans i peus (quantificant de 0 a 3 la sinovitis i de 0 a 3 senyal PD en cada àrea), però, s'obtindrà un valor quantitatiu de la suma de les puntuacions de totes les articulacions i tendons avaluats. La finalitat és poder correlacionar els resultats de l'estudi de biomarcadors amb valors quantitatius ecogràfics.

Criteris d'inclusió i exclusió:

Es va decidir incloure en l'estudi pacients amb AR:

- Naïve de tractament anti-TNF i / o biològic
- Pèrdua d'eficàcia fins a 2 anti-TNF
- Pèrdua d'eficàcia a 1 biològic previ

Es va decidir excloure de l'estudi pacients amb AR en tractament previ amb Rituximab (població diana els limfòcits B)

Mètodes: estudi Ecogràfic

Es valorarà la sinovitis (0-3) i el senyal PD (0-3) en mans (carps, MCF, IFP) i peus (TA, SA, tars i MTF) amb una puntuació global de 0-105.

Es va comentar avaluar la tenosinovitis de tots els tendons i grups tendinosos de mans i peus amb un índex global de 0-120.

Finalment es definirà un índex global de lesió inflamatòria (IGLICAT) resultat de la suma de puntuacions de sinovitis + tenosinovitis.

La Dra MP. Lisbona va comentar que les modificacions en l'apartat de metodologia ecogràfica per tenosinovitis així com de l'estudi de fiabilitat no constaven en el projecte actual. Va comentar la dificultat en l'avaluació ecogràfica de tots els tendons de mans i peus i que recentment experts del grup OMERACT en ecografia han descrit un índex per avaluar tenosinovitis i els tendons i grups tendinosos que s'han d'incloure.

La Dra MP. Lisbona enviarà per mail a tots els membres del grup l'article en pdf. per decidir i definir conjuntament si s'utilitzarà l'índex per tenosinovitis proposat pel grup OMERACT-US.

Referencia:

Naredo E, D'Agostino MA, Wakefield RJ, Möller I, Balint PV, Filippucci E, Iagnocco A, Karim Z, Terslev L, Bong DA, Garrido J, Martínez-Hernández D, Bruyn GA; on behalf of the OMERACT Ultrasound Task Force. Reliability of a consensus-based ultrasound score for tenosynovitis in rheumatoid arthritis. Ann Rheum Dis. 2012 Sep 14. [Epub ahead of print]*

Generalitats:

Cada centre participant haurà de presentar el projecte als CEICs dels seus hospitals entre abril-maig de 2013 ja que es planteja l'inici de l'estudi al juny 2013.

Els 18 mesos del reclutament es comptabilitzaran a partir de l'aprovació del projecte en el CEIC de cada hospital participant.

Cada investigador col·laborador en el projecte s'ha de comprometre a diverses funcions:

- Presentació del projecte als CEICs dels seus hospitals (si ho requereix).
- Assistència a la reunió de consens i l'estudi de fiabilitat (es va considerar realitzar en 1 dia sencer).
- Reclutament almenys 1 pacient i realitzar adequadament totes les tasques del projecte.

El projecte requerirà la inclusió de 52 pacients en total entre tots els centres. Per donar cabuda a tots els centres possibles i fer factible el reclutament d'aquest nombre de pacients, es va decidir fer l'estudi competitiu. Cada centre participant no ha de reclutar un nombre mínim de pacients. Creiem que l'esforç ha de ser col·lectiu i uns centres compensaran les dificultats de reclutament d'altres. Només amb aconseguir 1-2 pacients serà suficient per poder participar.

Es va considerar que els honoraris als centres i investigadors participants es realitzaran per cada pacient inclòs i s'estima entorn als 500E.

La Dra Lourdes Mateo va plantejar dificultats en alguns centres perquè infermeria realitzi l'extracció analítica. Va preguntar si en la memòria econòmica es plantejava una dotació econòmica específica per a infermeria. Es va considerar que cada centre modifiqui la memòria econòmica dels honoraris de l'investigador i defineixi la quantitat econòmica que ha de rebre infermeria.

La Dra E. Sirvent va comentar la variabilitat dels equips d'ecografia entre els centres participants. El Dr JJ d'Agustín explicar que podria demanar col·laboració a ESAOTE per proporcionar un equip d'ecografia que utilitzaria el centre durant l'estudi.

Becari d'Investigació

Queda pendent incloure l'oferta laboral a la web de la SCR.

Possibles candidats proposats pels membres del Grup ECOCAT assistents:

- Dolors Graus

- Paula Estrada Alarcón
- Diana de la Font
- Joan Calvet
- Maria Aparicio

La Dra S. Vidal va presentar als membres del Grup ECOCAT assistents a la reunió el procediment d'enviament de mostres.

Pendent:

Dr. Enrique Casado: Elaboració del full d'informació al pacient i del consentiment informat del projecte.

Dra Mireia Moreno, Emili Gómez, Dr A. Ponce: Elaborar un "Atlas" d'imatges de sinovitis, hipertròfia i tenosinovitis de mans i peus per assegurar la reproductibilitat-fiabilitat de l'estudi, que posteriorment serà distribuït entre els membres del Grup ECOCAT participants en l'estudi.

Dra MP. Lisboa: enviar per mail els articles

2. Curs d'Anestesiologia i reanimació aplicada a la Reumatologia Intervencionista

Organitzador: Dr Antonio Montero. Universitat de Lleida.

Pendent concretar data per la tardor del 2013.